

KOMMISJONSVEDTAK

2006/EØS/30/14

av 28. juli 2003

om anvendelse av rådsdirektiv 72/166/EØF med hensyn til kontroll av ansvarsforsikring for motorvogn(*)

[meddelt under nummer K(2003) 2626]

(2003/564/EF)

KOMMISJONEN FOR DE EUROPEISKE FELLESKAP
HAR —under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske
felleskap,under henvisning til rådsdirektiv 72/166/EØF av 24. april
1972 om tilnærming av medlemsstatenes lovgivning
om ansvarsforsikring for motorvogn og kontroll med at
forsikringsplikten overholdes⁽¹⁾, sist endret ved direktiv
90/232/EØF⁽²⁾, særlig artikkel 2 nr. 2 og artikkel 7 nr. 3, og

ut fra følgende betraktninger:

1) Forholdet mellom de nasjonale forsikringsbyråene i medlemsstatene, som definert i artikkel 1 nr. 3 i direktiv 72/166/EØF (heretter kalt «byråene»), og byråene i Den tsjekkiske republikk, Ungarn, Norge, Slovakia og Sveits ble tidligere regulert av tilleggsavtaler til standardavtalen om grønt kort-ordningen mellom nasjonale forsikringsbyråer av 2. november 1951 (tilleggsavtaler). Disse tilleggsavtalene fastsatte de praktiske ordningene for å oppheve kontroll av forsikring for kjøretøyer hjemmehørende på alle disse statenes territorier.

2) Kommisjonen gjorde deretter vedtak som, i samsvar med direktiv 72/166/EØF, pålegger hver medlemsstat å unnlate å kontrollere ansvarsforsikringen for kjøretøyer som er hjemmehørende i en annen medlemsstat eller på territoriene til ovennevnte tredjestater, og som omfattes av tilleggsavtalene.

3) De nasjonale forsikringsbyråene har revidert og samlet tilleggsavtalenes tekster og erstattet dem med en enkelt avtale («den multilaterale garantiavtale»), som ble underskrevet i Madrid 15. mars 1991 i samsvar med prinsippene i artikkel 2 nr. 2 i direktiv 72/166/EØF. Denne multilaterale garantiavtalen er knyttet som vedlegg til kommisjonsvedtak 91/323/EØF⁽³⁾.

4) Kommisjonen gjorde deretter vedtak 93/43/EØF⁽⁴⁾, 97/828/EF⁽⁵⁾, 99/103/EF⁽⁶⁾ og 2001/160/EF⁽⁷⁾, der hver medlemsstat i samsvar med direktiv 72/166/EØF pålegges å unnlate å kontrollere ansvarsforsikringen for motorvogner som er hjemmehørende i en annen medlemsstat, eller på territoriene til henholdsvis Island, Slovenia, Kroatia og Kypros.

5) Avtalen mellom de nasjonale forsikringsbyråene i medlemsstatene i Det europeiske økonomiske samarbeidsområde og andre assosierte stater ble inngått 30. mai 2002 i Rethymnon (Kreta), i samsvar med prinsippene fastsatt i artikkel 2 nr. 2 i direktiv 72/166/EØF. I første tillegg til nevnte avtale samles alle bestemmelsene i standardavtalen mellom byråer og Den multilaterale garantiavtalen i ett dokument (de interne bestemmelser). Disse interne bestemmelsene erstatter fra 1. august 2003 de to sistnevnte avtalene.

6) Vedtak 91/323/EØF, 93/43/EØF, 97/828/EF, 99/103/EF og 2001/160/EF bør derfor oppheves 1. august 2003 —

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 192 av 31.7.2003, s. 23, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 8/2004 av 6. februar 2004 om endring av EØS-avtalens vedlegg IX (Finansielle tjenester), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 20 av 22.4.2004, s. 11.

(¹) EFT L 103 av 2.5.1972, s. 1.

(²) EFT L 129 av 19.5.1990, s. 33.

(³) EFT L 177 av 5.7.1991, s. 25.

(⁴) EFT L 16 av 25.1.1993, s. 1.

(⁵) EFT L 343 av 13.12.1997, s. 25.

(⁶) EFT L 33 av 6.2.1999, s. 25.

(⁷) EFT L 57 av 27.2.2001, s. 56.

GJORT DETTE VEDTAK:

Artikkel 1

Fra 1. august 2003 skal alle medlemsstater unnlate å kontrollere ansvarsforsikringen for kjøretøyer som er hjemmehørende i en annen medlemsstat eller på territoriet til Den tsjekkiske republikk, Kroatia, Kypros, Ungarn, Island, Norge, Slovakia, Slovenia og Sveits, som er underlagt avtalen av 30. mai 2002 mellom nasjonale forsikringsbyråer i medlemsstatene i Det europeiske økonomiske samarbeidsområde og andre assosierte stater, knyttet som tillegg til vedlegget til dette vedtak.

Artikkel 2

Vedtak 91/323/EØF, 93/43/EØF, 97/828/EF, 99/103/EF og 2001/160/EF oppheves 1. august 2003.

Artikkel 3

Medlemsstatene skal umiddelbart underrette Kommissjonen om tiltak som treffes for å gjennomføre dette vedtak.

Artikkel 4

Dette vedtak er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Brussel, 28. juli 2003.

For Kommissjonen

Frederik BOLKESTEIN

Medlem av Kommissjonen

*VEDLEGG**TILLEGG***Avtale mellom de nasjonale forsikringsbyråer i medlemsstatene i Det europeiske økonomiske samarbeidsområde og andre assosierte stater**

INNLEDNING

Under henvisning til rådsdirektiv 72/166/EØF av 24. april 1972 (første direktiv om motorvognforsikring), som fastsetter at nasjonale forsikringsbyråer i medlemsstatene skal inngå en avtale der hvert nasjonale forsikringsbyrå skal garantere for erstatningsoppgjør i samsvar med sin nasjonale lovgivning om lovpliktig forsikring med hensyn til ulykker som inntreffer på dens territorium, og som er forårsaket av forsikrede eller uforsikrede kjøretøyer hjemmehørende på en annen medlemsstats territorium,

under henvisning til at nevnte direktiv fastsetter at kjøretøyer som er hjemmehørende i en tredjestat skal anses som kjøretøyer hjemmehørende i Fellesskapet dersom de nasjonale forsikringsbyråene i alle medlemsstatene enkeltvis garanterer for erstatningsoppgjør, i samsvar med sin nasjonale lovgivning om lovpliktig forsikring, med hensyn til ulykker forårsaket av slike kjøretøyer på dens territorium,

under henvisning til at de nasjonale forsikringsbyråene i medlemsstatene og de nasjonale forsikringsbyråene i andre stater ved anvendelse av disse bestemmelsene har inngått flere avtaler med sikte på å overholde direktivets bestemmelser, og at disse byråene siden har vedtatt å erstatte dem med en enkelt avtale kalt Den multilaterale garantiavtalen mellom nasjonale forsikringsbyråer, som ble underskrevet i Madrid 15. mars 1991,

under henvisning til at Byråenes råd på generalforsamlingen som ble holdt i Rethymnon (Kreta) 30. mai 2002, vedtok å samle alle bestemmelser fra standardavtalen mellom byråer og den multilaterale garantiavtalen mellom nasjonale forsikringsbyråer, som regulerer forholdet mellom byråene, i ett enkelt dokument kalt de interne bestemmelser,

har undertegnende byråer inngått følgende avtale:

Artikkel 1

Undertegnende byråer forplikter seg, innenfor rammen av sine gjensidige forbindelser, til å overholde både de obligatoriske bestemmelsene og de frivillige bestemmelsene i avsnitt II og III i de interne bestemmelsene vedtatt av Byråenes råd 30. mai 2002, der de får anvendelse, og et eksemplar av disse er vedlagt denne avtale som tillegg 1.

Artikkel 2

Undertegnende byråer gir, på egne og medlemmenes vegne, andre undertegnende byråer gjensidig fullmakt til å avgjøre alle krav i minnelighet og godta enhver rettslig eller utenrettslig framgangsmåte som kan føre til utbetaling av erstatning som følge av ulykker innenfor rammen av og formålet for disse interne bestemmelsene.

Artikkel 3

Forpliktelsen nevnt i artikkel 1 skal tre i kraft 1. juli 2003, da den skal erstatte standardavtalen mellom byråer og den multilaterale garantiavtalen mellom nasjonale forsikringsbyråer som for tiden binder underskriverne av denne avtale.

Artikkel 4

Denne avtale inngås for et ubegrenset tidsrom. Hvert undertegnende byrå kan likevel vedta å tre ut av denne avtale ved å gi skriftlig underretning om dette til generalsekretæren for Byråenes råd, som umiddelbart skal underrette de andre undertegnende byråene og Kommisjonen for Den europeiske union. Slik uttreden skal få virkning ved utløpet av en tolv månedersperiode regnet fra avsendelsesdatoen for underretningen. Vedkommende undertegnende byrå skal fortsatt være forpliktet etter denne avtale og dens vedlegg til å oppfylle alle refusjonskrav i forbindelse med erstatningsoppgjør som følge av ulykker som inntreffer fram til utløpet av nevnte periode.

Artikkel 5

Denne avtale inngås mellom nedenstående undertegnende byråer for de territoriene som hvert av dem har ansvar for, i tre eksemplarer på engelsk og fransk.

Et eksemplar på hvert av de to språkene skal deponeres i henholdsvis sekretariatet for Byråenes råd, sekretariatet for Den europeiske forsikringskomité og Kommisjonen for Den europeiske union.

Generalsekretæren for Byråenes råd skal sende bekreftede kopier av avtalen til de undertegnende byråene.

Underskrevet i Rethymnon (Kreta), 30. mai 2002.

Østerrike, for Verband der Versicherungsunternehmen Österreichs: Günter Albrecht, sekretær og direktør

Belgia, for Bureau Belge des Assureurs Automobiles: Alain Pire, direktør og generalsekretær

Sveits (og Liechtenstein), for Swiss National Bureau of Insurance: Martin Metzler, direktør

Kypros, for Motor Insurers' Fund: Aristos Pissiris, direktør, og Andreas Charalambides, direktør/sekretær

Den tsjekkiske republikk, for Česká Kancelár Pojistitelu: Jakub Hradec, administrerende direktør

Tyskland, for Deutsches Büro Grüne Karte e.V.: Ulf Lemor, administrerende direktør

Danmark (og Færøyene), for Dansk Forening for International Motorkøretøjsforsikring: Steen Leth Jeppesen, administrerende direktør

Spania, for Oficina Española de Aseguradores de Automóviles: José Ignacio Lillo Cebrián, direktør

Frankrike, for Bureau Central Français: Alain Bouchon, direktør

Finland, for Liikennevakuutuskeskus: Olli Latola, styreformann, og Ulla Niku-Koskinen, administrerende direktør

Det forente kongerike Storbritannia og Nord-Irland, Kanaløyene, Gibraltar og Isle of Man, for Motor Insurers' Bureau: James Read, administrerende direktør

Hellas, for Motor Insurer's Bureau: Michael Psalidas, formann, og George Tzanis, generalsekretær

Ungarn, for Hungarian Motor Insurance Bureau: István Ragályi, administrerende direktør

Kroatia, for Hrvatski Ured Za Osiguranje: Ante Lui, administrerende direktør

Italia (og Republikken San Marino og Vatikanstaten), for Ufficio Centrale Italiano (UCI): Raffaele Pellino, direktør

Irland, for Motor Insurers' Bureau: Michael Halligan, administrerende direktør

Island, for Alþjóðlegar Bifreidatryggingar á Íslandi: Sigmar Ármannsson, administrerende direktør

Luxembourg, for Bureau Luxembourgeois des Assureurs: Paul Hammelmann, generalsekretær

Norge, for Trafikksforsikringsforeningen: Jan Gunnar Knudsen, administrerende direktør

Nederland, for Nederlands Bureau de Motorrijtuigverzekeraar: Frank Robertson, formann

Portugal, for Gabinete Português de Carta Verde GPCV: Maria José Mesquita, nestformann, og Antonio Lourenço, medlem

Sverige, for Trafikförsäkringsföreningen: Ulf Blomgren, administrerende direktør

Slovakia, for Slovenská kancelária pois'ovate'ov: Imrich Fekete, formann, og Lydia Blaeková, administrerende direktør

Slovenia, for Slovensko Zavarovalno Zdrueenje, GIZ: Tjaša Korbar, leder for Green Card Bureau (på vegne av Mirko Kalua, direktør)

TILLEGG I

INTERNE BESTEMMELSER FOR BYRÅENES RÅD

Innledning

- 1) Ut fra den betraktning at arbeidsgruppen for veitransport i landtransportkomiteen i De forente nasjoners økonomiske kommisjon for Europa i 1949 sendte en rekommendasjon til regjeringene i medlemsstatene⁽¹⁾, der de ble oppfordret til å be forsikringsgivere som tilbyr ansvarsforsikring for motorvogn, om å inngå avtaler for å fastsette enhetlige og praktiske bestemmelser for å gjøre det mulig for motorvognførere å være tilstrekkelig forsikret når de kjører i stater der forsikring mot slik risiko er lovpliktig,
- 2) ut fra den betraktning at denne rekommendasjon fastslo at innføring av et standardisert forsikringsdokument ville være den beste måten å nå dette målet på og fastsatte de grunnleggende prinsippene for avtaler som inngås mellom forsikringsgivere i de ulike stater,
- 3) ut fra den betraktning at teksten til avtalen mellom byråene ble vedtatt i november 1951 av representanter for forsikringsgivere i stater som på den tiden hadde reagert positivt på rekommendasjonen, og dannet grunnlaget for forholdet mellom disse forsikringsgiverne,
- 4) og ut fra følgende betraktninger:
 - a) formålet med ordningen, som er allment kjent som «grønt kort-ordningen», var å lette den internasjonale motorvogntrafikken ved å muliggjøre ansvarsforsikring knyttet til bruk av motorvogner slik at de oppfylte kravene i den besøkte staten og, i tilfelle ulykker, å garantere erstatning til skadelidte i samsvar med statens nasjonale lover og forskrifter,
 - b) det internasjonale forsikringskortet for motorvogner (grønt kort), som er offisielt anerkjent av de statlige myndigheter i stater som har vedtatt De forente nasjoners rekommendasjon, er i den enkelte besøkte stat bevis på lovpliktig ansvarsforsikring for bruk av motorvognen som er beskrevet i det,
 - c) et nasjonalt byrå er opprettet og offisielt godkjent i hver av de deltagende statene for å gi en dobbel garanti til
 - regjeringen om at den utenlandske forsikringsgiveren vil overholde gjeldende lovgivning i vedkommende stat og gi skadelidte erstatning innenfor rammen av den,
 - byrået i den besøkte staten om at forsikringsgiveren som er medlem, oppfyller sin plikt i forbindelse med ansvarsforsikringen for kjøretøyet som er innblandet i ulykken,
 - d) som en følge av dette ideelle doble mandatet er hvert byrå pålagt å ha sin egen uavhengige økonomiske struktur basert på den gjensidige forpliktelsen til forsikringsgivere som har tillatelse til å tegne lovpliktig ansvarsforsikring for motorvogn på byråets nasjonale marked, som setter det i stand til å oppfylle de forpliktelser som følger av avtaler mellom det og andre byråer.
- 5) Ut fra den betraktning at:
 - a) noen stater, for ytterligere å lette internasjonal veitrafikk, har avskaffet kontroll av grønne kort ved sine grenser i henhold til gjensidige avtaler mellom sine respektive byråer, hovedsakelig basert på kjøretøyets registreringsnummer,
 - b) Rådet for Den europeiske union ved sitt direktiv av 24. april 1972⁽²⁾ oppfordret medlemsstatenes byråer til å inngå en slik avtale, den gang kjent som «Supplementary Inter-Bureaux Agreement», som ble underskrevet 16. oktober 1972,
 - c) senere avtaler basert på samme prinsipper tillot byråene fra andre stater å bli medlemmer, og disse avtalene ble deretter samlet i ett enkelt dokument som ble underskrevet 15. mars 1991 og kalt den multilaterale garantiavtale.
- 6) Ut fra den betraktning at det nå er ønskelig å innlemme alle bestemmelser som regulerer forholdet mellom byråer i ett enkelt dokument, har Byråenes råd på sin generalforsamling i Rethymnon (Kreta) 30. mai 2002 vedtatt disse interne bestemmelser.

⁽¹⁾ Rekommendasjon nr. 5 vedtatt 25. januar 1949, erstattet av vedlegg 2 til den konsoliderte resolusjon om lettelse for veitransport vedtatt av arbeidsgruppen for veitransport i landtransportkomiteen i De forente nasjoners økonomiske kommisjon for Europa. Teksten er gjengitt som vedlegg I.

⁽²⁾ Rådsdirektiv 72/166/EØF av 24. april 1972 om tilnærming av medlemsstatenes lovgivning om ansvarsforsikring for motorvogn og kontroll med at forsikringsplikten overholdes. Teksten til direktivet er gjengitt som vedlegg II.

AVSNITT I

ALMINNELIGE REGLER (OBLIGATORISKE BESTEMMELSER)

*Artikkel 1***Formål**

Formålet med disse interne bestemmelsene er å regulere de gjensidige forbindelsene mellom nasjonale forsikringsbyråer og dermed gjennomføre bestemmelsene i rekommendasjon nr. 5 vedtatt 25. januar 1949 av arbeidsgruppen for veitransport i landtransportkomiteen i De forente nasjoners økonomiske kommisjon for Europa, erstattet av vedlegg 2 til den konsoliderte resolusjon om lettelse for veitransport (RE4) vedtatt av arbeidsgruppen på dens 74. møte 25. til 29. juni 1984, i sin nåværende versjon (heretter kalt rekommendasjon nr. 5).

*Artikkel 2***Definisjoner**

Med de ord og uttrykk som er nevnt nedenfor, menes i disse interne bestemmelsene utelukkende følgende:

1. «nasjonalt forsikringsbyrå» (heretter kalt byrå), den bransjeorganisasjon som er medlem av Byråenes råd og er opprettet i etableringsstaten i henhold til rekommendasjon nr. 5,
2. «forsikringsgiver», ethvert foretak som har tillatelse til å tegne lovpliktig ansvarsforsikring for motorvogn,
3. «medlem», enhver forsikringsgiver som er medlem av et byrå,
4. «kontaktperson», enhver forsikringsgiver eller annen person som er oppnevnt av en eller flere forsikringsgivere med tillatelse fra byrået i staten der personen er etablert, med sikte på å behandle og avgjøre erstatningskrav i forbindelse med ulykker der kjøretøyer er innblandet som vedkommende forsikringsgiver eller forsikringsgivere har utstedt forsikringspolise for, og som inntreffer i vedkommende stat,
5. «kjøretøy», enhver motorvogn som er beregnet på å kjøres på bakken og ikke går på skinner, så vel som tilhengere, selv om de ikke er tilkoplede, men bare når motorvognen eller tilhengeren er underlagt lovpliktig forsikring i staten der den brukes,
6. «ulykke», enhver hendelse som forårsaker tap eller skade og som i henhold til lovgivningen i staten der den inntreffer, omfattes av lovpliktig ansvarsforsikring for bruk av et kjøretøy,
7. «skadelidt», enhver person som har rett til erstatning for tap eller skade forårsaket av et kjøretøy,
8. «erstatningskrav», et eller flere krav om erstatning som reises av en skadelidt i forbindelse med samme ulykke,
9. «forsikringspolise», en avtale om lovpliktig forsikring utstedt av et medlem til dekning av erstatningsansvar som oppstår i forbindelse med bruken av et kjøretøy,
10. «forsikrede», enhver person med en forsikringspolise som dekker erstatningsansvar,
11. «grønt kort», det internasjonale beviset for motorvognforsikring utstedt i samsvar med en av malene som er godkjent av Byråenes råd,
12. «Byråenes råd», organet som alle byråer må tilhøre, og som har ansvar for forvaltning og drift av den internasjonale ordningen for ansvarsforsikring for motorvogn (kjent som «grønt kort-ordningen»).

*Artikkel 3***Behandling av erstatningskrav**

1. Når et byrå får underretning om en ulykke som har inntruffet på dets territorium, der et kjøretøy fra en annen stat er innblandet, skal det uten å avvente et formelt erstatningskrav undersøke omstendighetene omkring ulykken. Det skal snarest mulig gi underretning om en slik ulykke til forsikringsgiveren som utstedte det grønne kortet eller forsikringspolisen eller, der det er hensiktsmessig, til vedkommende byrå. Dersom byrået unnlater å gjøre dette, skal det ikke kunne gjøres gjeldende mot det.

Dersom byrået i løpet av denne undersøkelsen fastslår at forsikringsgiveren for kjøretøyet som er innblandet i ulykken er identifisert, og at en kontaktperson for denne forsikringsgiveren har blitt godkjent i samsvar med bestemmelsene i artikkel 4, skal det umiddelbart gi disse opplysningene videre til kontaktpersonen til bruk i saksbehandlingen.

2. Når byrået har mottatt et forsikringskrav som følge av en ulykke inntruffet under ovennevnte omstendigheter, og en kontaktperson for forsikringsgiveren er godkjent, skal byrået umiddelbart oversende forsikringskravet til kontaktpersonen slik at det kan behandles og avgjøres i samsvar med bestemmelsene i artikkel 4. Dersom det ikke finnes en godkjent kontaktperson, skal det umiddelbart underrette forsikringsgiveren som utstedte det grønne kortet eller forsikringspolisen eller, der det er hensiktsmessig, vedkommende byrå, om at det har mottatt et forsikringskrav og vil behandle det, eller sørge for at det blir behandlet, av en navngitt representant.

3. Byrået har fullmakt til å avgjøre ethvert erstatningskrav i minnelighet eller godta enhver utenrettslig eller rettslig framgangsmåte som kan føre til utbetaling av erstatning.

4. Alle erstatningskrav skal behandles av byrået på selvstendig grunnlag i samsvar med gjeldende lover og forskrifter om ansvar, erstatning til skadelidte og lovpliktig forsikring i staten der ulykken inntraff, på beste måte for forsikringsgiveren som utstedte det grønne kortet eller forsikringspolisen eller, der det er hensiktsmessig, vedkommende byrå.

Byrået alene skal ha myndighet til å fortolke gjeldende lovgivning i staten der ulykken inntraff (selv om det vises til en annen stats lovgivning) og til å avgjøre erstatningskravet. Med forbehold for denne siste bestemmelsen skal byrået på uttrykkelig anmodning underrette forsikringsgiveren, eller vedkommende byrå, før det tar en endelig avgjørelse.

5. Dersom det påtenkte erstatningsoppgjøret er mer omfattende enn de vilkår eller begrensninger som gjelder i henhold til lovgivningen om lovpliktig ansvarsforsikring for motorvogn i staten der ulykken inntraff, men er dekket av en forsikringspolise, skal byrået rådføre seg med forsikringsgiveren om den delen av forsikringskravet som går ut over disse vilkårene eller begrensningene. Forsikringsgiverens samtykke er ikke nødvendig dersom gjeldende lovgivning pålegger byrået å ta hensyn til kontraktmessige garantier som går ut over slike begrensninger og vilkår som er fastsatt i lovgivningen om ansvarsforsikring for motorvogn i staten der ulykken inntraff.

6. Et byrå kan ikke på eget initiativ eller uten skriftlig samtykke fra forsikringsgiveren eller vedkommende byrå overlate erstatningskravet til en representant som i henhold til en kontraktmessig forpliktelse har økonomisk interesse i det. Dersom byrået opptrer på denne måten uten slikt samtykke, skal dets rett til refusjon begrenses til halvparten av det beløp det ellers ville ha fått tilbakebetalt.

Artikkel 4

Kontaktpersoner

1. Med forbehold for avtaler om noe annet, som binder det til andre byråer og/eller til eventuelle nasjonale lover eller forskrifter, skal hvert byrå fastsette vilkårene for å gi, nekte eller trekke tilbake sin godkjenning av kontaktpersoner etablert i staten det har ansvar for.

Denne godkjenningen skal imidlertid gis automatisk dersom anmodningen skjer på vegne av et medlem i et annet byrå og gjelder dette medlemmets virksomhet i staten til det byrået som mottar anmodningen, forutsatt at denne virksomheten har tillatelse til å drive forretningsvirksomhet med ansvarsforsikring for motorvogn.

2. Byråer i medlemsstater i Det europeiske økonomiske samarbeidsområde plikter, når de mottar en slik anmodning, å godkjenne som kontaktpersoner i sin stat skaderepresentanter som allerede er oppnevnt av forsikringsgivere i de andre medlemsstatene i henhold til direktiv 2000/26/EF. Denne godkjenningen kan ikke trekkes tilbake så lenge den berørte kontaktpersonen utøver sin funksjon som skaderepresentant i henhold til nevnte direktiv, med mindre vedkommende grovt har misligholdt sine forpliktelser i henhold til denne artikkel.

3. Bare et byrå skal, på anmodning fra et av sine medlemmer, ha myndighet til å sende et annet byrå en anmodning om godkjenning av en kontaktperson bosatt i dette byråets stat. Denne anmodningen skal sendes per faks eller e-post sammen med bevis for at den foreslåtte kontaktpersonen godtar godkjenningen det anmodes om.

Vedkommende byrå skal gi eller nekte godkjenning innen tre måneder etter at det har mottatt anmodningen, og skal meddele sin beslutning og dens ikrafttredelsesdato til byrået som kom med anmodningen samt til vedkommende kontaktperson. Dersom svar uteblir, anses godkjenningen som gitt og trådt i kraft ved utløpet av denne fristen.

4. Kontaktpersonen skal behandle alle erstatningskrav i samsvar med eventuelle lover eller forskrifter om ansvar, erstatning til skadelidte og lovpliktig motorvognforsikring som gjelder i staten der ulykken inntraff, på vegne av byrået som har godkjent vedkommende og på vegne av forsikringsgiveren som anmodet om godkjenningen, i forbindelse med ulykker som inntreffer i denne staten og der kjøretøyer forsikret av forsikringsgiveren som anmodet om godkjenningen er innblandet.

Dersom det påtenkte erstatningsoppgjøret er mer omfattende enn de vilkår eller begrensninger som gjelder i henhold til lovgivningen om lovpliktig ansvarsforsikring for motorvogn i staten der ulykken inntraff, men er dekket av en forsikringspolise, må kontaktpersonen overholde bestemmelsene fastsatt i artikkel 3 nr. 5.

5. Byrået som har godkjent en kontaktperson, anerkjenner vedkommende som den eneste med myndighet til å behandle og avgjøre erstatningskrav på vegne av byrået og på vegne av forsikringsgiveren som anmodet om at vedkommende skulle godkjennes. Byrået skal underrette skadelidte om denne myndighet og oversende kontaktpersonen eventuelle opplysninger knyttet til slike erstatningskrav. Byrået kan likevel når som helst og uten plikt til å begrunne avgjørelsen, overta behandlingen og avgjørelsen av et erstatningskrav fra en kontaktperson.

6. Dersom byrået som gav godkjenningen av en eller annen grunn pålegges å betale erstatning til en skadelidt på vegne av kontaktpersonen, skal beløpet refunderes direkte av byrået som videresendte anmodningen om godkjenning, i samsvar med vilkårene fastsatt i artikkel 5.

7. Med forbehold for bestemmelsene i artikkel 4 nr. 4 kan kontaktpersonen fritt inngå avtale med forsikringsgiveren som anmodet om godkjenning av vedkommende, om vilkårene for refusjon av beløp utbetalt til skadelidte og framgangsmåten for å beregne behandlingsgebyr, men denne avtalen kan ikke gjøres gjeldende mot et byrå.

Dersom en kontaktperson ikke kan få refundert forskuddsbetalinger vedkommende har foretatt i samsvar med vilkårene fastsatt i artikkel 4 nr. 4 på vegne av forsikringsgiveren som anmodet om godkjenning av vedkommende, skal beløpet refunderes av byrået som godkjente vedkommende. Sistnevnte byrå skal deretter få refusjon fra det byrået vedkommende forsikringsgiver er medlem av, i samsvar med vilkårene fastsatt i artikkel 5.

8. Når et byrå underrettes om at et av medlemmene har vedtatt å si opp en kontaktperson, skal det umiddelbart underrette byrået som gav godkjenningen, om dette. Sistnevnte byrå skal stå fritt til å avgjøre hvilken dato godkjenningen skal opphøre.

Når et byrå som har godkjent en kontaktperson vedtar å trekke godkjenningen tilbake, eller det blir underrettet om at kontaktpersonen ønsker at godkjenningen skal trekkes tilbake, skal det umiddelbart underrette byrået som videresendte anmodningen om godkjenning av kontaktpersonen. Det skal også underrette byrået om datoen da tilbaketrekkingen trer i kraft eller datoen da godkjenningen opphører.

Artikkel 5

Vilkår for refusjon

1. Når et byrå eller representanten det har oppnevnt for dette formål har avgjort alle erstatningskrav i forbindelse med samme ulykke, skal det innen et tidsrom på høyst ett år fra datoen for siste utbetaling til en skadelidt, per faks eller e-post oversende medlemmet av byrået som utstedte det grønne kortet eller forsikringspolisen eller, der det er hensiktsmessig, det berørte byrå, et refusjonskrav der følgende er spesifisert:

- 1.1 de beløp som er utbetalt i erstatning til skadelidte, enten i henhold til en minnelig ordning eller en rettsavgjørelse,
- 1.2 de beløp som er utbetalt for eksterne tjenester i forbindelse med behandlingen og avgjørelsen av det enkelte erstatningskrav samt særlige kostnader som er påløpt i forbindelse med en retts sak, som også ville ha blitt utbetalt under tilsvarende omstendigheter av en forsikringsgiver etablert i staten der ulykken inntraff,
- 1.3 et behandlingsgebyr som skal dekke alle andre kostnader beregnet i henhold til regler godkjent av Byråenes råd.

Når erstatningskrav i forbindelse med samme ulykke behandles og avgjøres uten at erstatning utbetales, kan beløp som fastsatt i nr. 1.2 ovenfor samt minstegebyr som fastsatt av Byråenes råd i samsvar med nr. 1.3 ovenfor, kreves.

2. I refusjonskravet skal det angis at beløpet skal utbetales kostnadsfritt i mottakerens stat og i dennes nasjonale valuta innen et tidsrom på to måneder fra datoen for kravet, og at det etter utløpet av denne fristen automatisk skal påløpe 12 % morarente per år på beløpet regnet fra datoen for kravet til datoen beløpet mottas av mottakerens bank.

I refusjonskravet kan det også angis at beløp uttrykt i nasjonal valuta kan betales i euro, etter gjeldende offisielle valutakurs i hjemstaten til byrået som framsetter kravet på den dato kravet framsettes.

3. Refusjonskrav skal under ingen omstendighet omfatte betaling av bøter, kausjon eller andre økonomiske sanksjoner overfor forsikrede, som ikke dekkes av ansvarsforsikring for motorvogn i staten der ulykken inntraff.

4. Underlagsdokumenter, herunder objektivt bevis for at erstatning til skadelidte er utbetalt, skal umiddelbart sendes på anmodning, men uten at det forsinkes refusjonen.

5. Refusjon av alle beløp nevnt i nr. 1.1 og 1.2 ovenfor kan kreves i samsvar med vilkårene fastsatt i denne artikkel, selv om byrået ikke har avgjort alle erstatningskrav i forbindelse med samme ulykke. Behandlingsgebyret fastsatt i henhold til nr. 1.3 ovenfor kan også kreves dersom hovedbeløpet som skal refunderes overstiger beløpet Byråenes råd har fastsatt.

6. Dersom en erstatningssak blir gjenopptatt etter at et refusjonskrav er innfridd, eller et nytt erstatningskrav framsettes i forbindelse med samme ulykke, skal en eventuell rest av behandlingsgebyret beregnes i samsvar med gjeldende bestemmelser på det tidspunkt da refusjonskravet for den gjenopptatte saken eller det nye kravet ble framsatt.

7. Dersom det ikke er framsatt erstatningskrav i forbindelse med en ulykke, kan det ikke kreves behandlingsgebyr.

*Artikkel 6***Garantiplikt**

1. Hvert byrå skal garantere at dets medlemmer refunderer alle beløp som kreves i samsvar med bestemmelsene i artikkel 5 av byrådet i staten der ulykken inntraff eller av representanten det har oppnevnt for dette formål.

Dersom et medlem ikke har foretatt utbetalingen innen tidsrommet på to måneder nevnt i artikkel 5, skal det byrådet medlemmet tilhører selv betale refusjonen i samsvar med vilkårene beskrevet under, etter at det har mottatt en garantioppfordring fra byrådet i staten der ulykken inntraff eller fra representanten det har oppnevnt for dette formål.

Byrådet som står som garantist, skal foreta utbetalingen innen et tidsrom på én måned. Etter utløpet av denne fristen skal det automatisk påløpe 12 % morarente per år på beløpet, regnet fra datoen for garantioppfordringen til datoen beløpet mottas av mottakerens bank.

Garantioppfordringen skal oversendes per faks eller e-post innen et tidsrom på tolv måneder etter datoen for framsettelse av refusjonskrav i henhold til artikkel 5. Ved denne fristens utløp, og uten at det berører en eventuell morarente byrådet skal betale, skal ansvaret til byrådet som står som garantist være begrenset til det beløp medlemmet krever pluss tolv måneders rente på 12 % per år.

En garantioppfordring skal ikke være gyldig dersom den skjer mer enn to år etter framsettelse av refusjonskravet.

2. Hvert byrå garanterer for at dets medlemmer skal instruere kontaktpersonene som de har anmodet om godkjenning for, om å avgjøre erstatningskrav i samsvar med bestemmelsene i artikkel 4 nr. 4 første ledd, og skal oversende disse kontaktpersonene eller byrådet i staten der ulykken inntraff, alle dokumenter i forbindelse med alle erstatningskrav som overlates til dem.

AVSNITT II

SÆRLIGE REGLER FOR KONTRAKTSFORHOLD MELLOM BYRÅER BASERT PÅ DET GRØNNE KORTET (FRIVILLIGE BESTEMMELSER)

Bestemmelsene i dette avsnitt får anvendelse dersom kontraktsforhold mellom byråer er basert på det grønne kortet.

*Artikkel 7***Utstedelse og utlevering av grønne kort**

1. Hvert byrå skal ha ansvar for å trykke sine grønne kort, eller de skal gi sine medlemmer tillatelse til å trykke dem.

2. Hvert byrå skal gi sine medlemmer tillatelse til å utstede grønne kort til sine forsikrede bare for kjøretøyer som er registrert i en stat byrådet har ansvar for.

3. Ethvert medlem kan få tillatelse av byrådet til å utstede grønne kort til sine forsikrede i stater der det ikke finnes noe byrå, forutsatt at medlemmet er etablert i vedkommende stat. Dette alternativet er begrenset til kjøretøyer registrert i vedkommende stat.

4. Alle grønne kort skal anses som gyldige i minst 15 dager fra utstedelsesdato. Dersom et grønt kort er utstedt for et kortere tidsrom, skal byrådet som gav tillatelse til utstedelsen av det grønne kortet garantere dekning til byråene i statene der kortet er gyldig, i et tidsrom på 15 dager fra utstedelsesdato.

5. Dersom en avtale inngått mellom to byråer heves i henhold til artikkel 16 nr. 3.5, skal alle grønne kort utlevert i deres navn til bruk på deres respektive territorier være ugyldige straks hevingen trer i kraft.

6. Dersom en avtale heves eller oppheves midlertidig ved anvendelse av artikkel 16 nr. 3.6, skal Byråenes råd avgjøre hvor lang gyldighetsperioden skal være for grønne kort utlevert på vegne av vedkommende byråer til bruk på deres respektive territorier.

*Artikkel 8***Bekreftelse av et grønt korts gyldighet**

Enhver anmodning om bekreftelse av gyldigheten til et bestemt grønt kort, sendt per faks eller e-post til et byrå av byrådet i staten der ulykken inntraff eller av en representant oppnevnt for dette formål, skal bli endelig besvart innen tre måneder etter anmodningen. Dersom anmodningen er ubesvart når denne fristen utløper, skal det grønne kortet anses som gyldig.

*Artikkel 9***Falske, ikke-godkjente eller ulovlig endrede grønne kort**

Alle grønne kort som framvises i en stat der det er gyldig, og som angivelig er utstedt i henhold til et byrås myndighet, skal garanteres av dette byrået, selv om det er falskt, ikke-godkjent eller ulovlig endret.

Byråets garanti skal imidlertid ikke gjelde dersom et grønt kort omhandler et kjøretøy som ikke er lovlig registrert i dette byråets stat, med unntak av omstendighetene nevnt i artikkel 7 nr. 3.

AVSNITT III

SÆRLIGE REGLER FOR KONTRAKTSFORHOLD MELLOM BYRÅER BASERT PÅ ANTATT FORSIKRINGSDEKNING (FRIVILLIGE BESTEMMELSER)

Bestemmelsene i dette avsnitt får anvendelse dersom forhold mellom byråer er basert på antatt forsikringsdekning, med visse unntak.

*Artikkel 10***Byråenes forpliktelser**

Byråene som dette avsnitt gjelder, skal på grunnlag av full gjensidighet garantere refusjon av alle beløp som skal betales i henhold til disse interne bestemmelsene i forbindelse med en ulykke der et kjøretøy hjemmehørende på territoriet til den staten hvert av disse byråene har ansvar for er innblandet, uansett om kjøretøyet er forsikret eller ikke.

*Artikkel 11***Begrepet «hjemmehørende»**

1. Den stats territorium der kjøretøyet er hjemmehørende, fastsettes på grunnlag av et av følgende kriterier:
 - 1.1 territoriet til den stat kjøretøyet har kjennemerket til, eller
 - 1.2 dersom det ikke kreves registrering for vedkommende kjøretøytype, men kjøretøyet har et forsikringsskilt eller et kjennetegn som tilsvarer et kjennemerke, territoriet til staten der forsikringsskiltet eller tegnet er utstedt, eller
 - 1.3 dersom det kreves verken kjennemerke, forsikringsskilt eller kjennetegn for visse kjøretøytyper, territoriet til staten der kjøretøyet bruker har sin bopel.
2. Dersom et kjøretøy som er pålagt å ha et kjennemerke ikke har et slikt merke, eller har et merke som ikke eller ikke lenger er lovlig utstedt, og kjøretøyet har vært innblandet i en ulykke, skal territoriet der ulykken inntraff anses som territoriet der kjøretøyet er hjemmehørende, med hensyn til avgjørelsen av eventuelle erstatningskrav i forbindelse med ulykken.

*Artikkel 12***Unntak**

Bestemmelsene i dette avsnitt får ikke anvendelse på

1. kjøretøyer registrert i andre stater enn statene til byråene som er underlagt bestemmelsene i dette avsnitt og som det er utstedt et grønt kort for av et medlem av et av disse byråene. Ved en eventuell ulykke der et kjøretøy som det er utstedt et grønt kort for er innblandet, skal vedkommende byrå opptre i samsvar med reglene fastsatt i avsnitt II,
2. kjøretøyer som tilhører visse personer, dersom staten de er registrert i har oppnevnt en myndighet eller et organ i de andre statene med ansvar for å betale erstatning til skadelidte i samsvar med gjeldende vilkår i staten der ulykken inntraff,
3. visse kjøretøytyper eller visse kjøretøyer som har et særskilt kjennemerke, dersom bruken av dem i internasjonal trafikk er betinget av at kjøretøyet bruker har et gyldig grønt kort eller inngår en grenseforsikringsavtale i henhold til lovgivningen i den besøkte staten.

Listen over kjøretøyer nevnt i nr. 2 og 3 samt listen over myndigheter eller organer oppnevnt i de andre statene skal utarbeides av hver stat og oversendes Byråenes råd av vedkommende stats byrå.

*Artikkel 13***Bekreftelse av territoriet der kjøretøyet er hjemmehørende**

Enhver anmodning om bekreftelse av territoriet der et kjøretøy er hjemmehørende, som sendes per faks eller e-post til et byrå av byrået i staten der ulykken inntraff eller av en representant oppnevnt for dette formål, skal bli endelig besvart innen tre måneder etter anmodningen. Dersom anmodningen er ubesvart ved denne fristens utløp, skal det anses som en bekreftelse av at kjøretøyet er hjemmehørende på dette byråets territorium.

*Artikkel 14***Garantiens varighet**

Byråene kan begrense varigheten av garantien de utsteder i henhold til artikkel 10 med hensyn til

1. kjøretøyer med midlertidige kjennemerker i et format som tidligere er meddelt Byråenes råd. I slike tilfeller skal garantiens varighet være tolv måneder etter utløpsdatoen angitt på kjennemerket,
2. alle andre kjøretøyer som omfattes av vilkårene for gjensidige avtaler som er inngått med andre byråer og oversendt Byråenes råd.

*Artikkel 15***Ensidig anvendelse av garanti basert på en antatt forsikringsdekning**

Med forbehold for lovbestemmelser om noe annet, kan byråer inngå avtale om ensidig anvendelse av dette avsnitt innenfor rammen av sine bilaterale forbindelser.

AVSNITT IV

**REGLER FOR AVTALER INNGÅTT MELLOM NASJONALE FORSIKRINGSBYRÅER
(OBLIGATORISKE BESTEMMELSER)***Artikkel 16***Bilaterale avtaler – vilkår**

1. Byråer kan inngå bilaterale avtaler seg imellom der de forplikter seg til, innenfor rammen av sine gjensidige forbindelser, å overholde de obligatoriske bestemmelsene i disse interne bestemmelsene samt de frivillige bestemmelsene i dem.
2. Slike avtaler skal underskrives i tre eksemplarer av byråene som inngår avtalen, og hvert av dem skal beholde et eksemplar. Det tredje eksemplaret skal sendes til Byråenes råd som, etter samråd med de berørte parter, skal underrette dem om avtalens ikrafttredelsesdato.
3. Slike avtaler skal omfatte klausuler med følgende innhold:
 - 3.1 navnene på byråene som inngår avtalen, med angivelse av deres status som medlemmer av Byråenes råd samt territoriene de har ansvar for,
 - 3.2 deres forpliktelse til å overholde de obligatoriske bestemmelsene i disse interne bestemmelsene,
 - 3.3 deres forpliktelse til å overholde frivillige bestemmelser som de har valgt og blitt enige om,
 - 3.4 gjensidige fullmakter gitt av disse byråene, i deres eget navn og på vegne av deres medlemmer, til å avgjøre erstatningskrav i minnelighet eller godta enhver utenrettslig eller rettslig framgangsmåte som kan føre til utbetaling av erstatning i forbindelse med en ulykke som omfattes av disse interne bestemmelsenes virkeområde og formål,
 - 3.5 ubegrenset varighet for avtalen, med forbehold for den rett hver avtalepart har til å si den opp med tolv måneders varsel som samtidig meddeles den andre part og Byråenes råd,
 - 3.6 automatisk heving eller midlertidig oppheving av avtalen dersom en av avtalepartene opphører å være medlem av Byråenes råd eller får sitt medlemskap midlertidig opphevet.
4. En mal for denne avtalen er vedlagt (vedlegg III).

*Artikkel 17***Unntak**

1. Som unntak fra artikkel 16 skal byråene i medlemsstater i Det europeiske økonomiske samarbeidsområde i samsvar med artikkel 2 i direktiv 72/166/EØF av 24. april 1972 bekrefte sin gjensidige godkjenning av disse interne bestemmelsene ved en multilateral avtale som skal tre i kraft på den dato som fastsettes av Kommisjonen for Den europeiske union i samarbeid med Byråenes råd.
2. Byråene i stater utenfor Det europeiske økonomiske samarbeidsområde kan slutte seg til denne multilaterale avtalen ved å overholde vilkårene fastsatt av vedkommende komité som er anerkjent i vedtektene for Byråenes råd.

AVSNITT V

FRAMGANGSMÅTE FOR ENDRING AV DE INTERNE BESTEMMELSENE (OBLIGATORISKE BESTEMMELSER)*Artikkel 18***Framgangsmåte**

1. Bare generalforsamlingen for Byråenes råd skal ha myndighet til å endre disse bestemmelsene.
2. Som unntak fra ovenstående
 - a) skal bare komiteen som er anerkjent i vedtektene for Byråenes råd, ha myndighet til å endre bestemmelsene fastsatt i avsnitt III. Disse bestemmelsene er bindende for byråer som, selv om de ikke er medlemmer av denne komiteen, har valgt å anvende avsnitt III i sine kontraktsforhold overfor andre byråer, og
 - b) skal bare byråene i Det europeiske økonomiske samarbeidsområde ha myndighet til å endre artikkel 4.2.

AVSNITT VI

VOLDGIFT (OBLIGATORISKE BESTEMMELSER)*Artikkel 19***Voldgiftsklausul**

Eventuelle tvister som oppstår på grunn av eller i forbindelse med disse interne bestemmelsene, skal avgjøres ved voldgift i samsvar med gjeldende voldgiftsregler fra Uncitral (De forente nasjoners kommisjon for internasjonal handelsrett).

Byråenes råd skal fastsette størrelsen på gebyrene til voldgiftsmennene og refusjonsberettigede kostnader.

Ansvar for oppnevning av voldgiftsmenn skal påhvile formannen for Byråenes råd eller, i dennes fravær, lederen for nominasjonskomiteen.

Voldgiftsdomstolen skal bestå av tre voldgiftsmenn.

Voldgiftsbehandlingen skal foregå på engelsk og fransk.

AVSNITT VII

IKRAFTTREDELSE (OBLIGATORISK BESTEMMELSE)*Artikkel 20***Ikrafttredelse**

Disse bestemmelser skal tre i kraft 1. juli 2003. Fra denne dato skal de erstatte alle standardavtaler og den multilaterale garantiavtalen som er inngått mellom byråer.

VEDLEGG

Vedlegg I: Rekommandasjon nr. 5

Vedlegg II: Direktiv av 24. april 1972 (72/166/EØF)

Vedlegg III: Mal for avtale mellom byråer.

Byrådet

Medlem av Byråenes råd

og

Byrådet

Medlem av Byråenes råd

forplikter seg herved til å overholde de obligatoriske bestemmelsene i de interne bestemmelsene som ble vedtatt på generalforsamlingen for Byråenes råd 30. mai 2002 samt til å overholde de frivillige bestemmelsene i avsnitt

Denne forpliktelsen gjelder også eventuelle senere endringer av nevnte interne bestemmelser.

Herved gir byråene hverandre gjensidig tillatelse til å godta enhver rettslig eller utenrettslig framgangsmåte som kan føre til utbetaling av erstatning, eller til å avgjøre i minnelighet erstatningskrav som følge av ulykker innenfor rammen av de interne bestemmelsene.

Denne avtalen er ikke tidsbegrenset. En av partene kan likevel velge å si opp avtalen med tolv måneders varsel. Oppsigelsen skal inngis samtidig til den andre avtaleparten og til generalsekretæren i Byråenes råd.

Videre avtales det at avtalen automatisk heves eller midlertidig oppheves dersom en av partene opphører å være medlem av Byråenes råd eller får sitt medlemskap midlertidig opphevet.

Ikrafttredelsesdatoen for denne avtalen meddeles partene av generalsekretæren i Byråenes råd når han/hun har mottatt et eksemplar underskrevet av begge parter.

TILLEGG 2

LISTE OVER UNNTAK

ØSTERRIKE

Kjøretøyer med midlertidige kjennemerker som er innblandet i ulykker som inntreffer mer enn tolv måneder etter utløpsdatoen angitt på de midlertidige kjennemerkene.

BELGIA

Kjøretøyer med midlertidige kjennemerker som er innblandet i ulykker som inntreffer mer enn tolv måneder etter utløpsdatoen angitt på de midlertidige kjennemerkene.

SVEITS (og LIECHTENSTEIN)

Kjøretøyer med midlertidige kjennemerker som er innblandet i ulykker som inntreffer mer enn tolv måneder etter utløpsdatoen angitt på de midlertidige kjennemerkene.

KYPROS

1. Kjøretøyer med midlertidige kjennemerker som er innblandet i ulykker som inntreffer mer enn tolv måneder etter utløpsdatoen angitt på de midlertidige kjennemerkene.
2. Kjøretøyer som tilhører militære styrker og annet militært og sivilt personell som omfattes av internasjonale avtaler.

DEN TSJEKKISKE REPUBLIKK

Kjøretøyer med midlertidige kjennemerker som er innblandet i ulykker som inntreffer mer enn tolv måneder etter utløpsdatoen angitt på de midlertidige kjennemerkene.

TYSKLAND

1. Kjøretøyer med midlertidige kjennemerker som er innblandet i ulykker som inntreffer mer enn tolv måneder etter utløpsdatoen angitt på de midlertidige kjennemerkene.
2. Militære kjøretøyer underlagt vilkårene i internasjonale avtaler.

DANMARK (og FÆRØYENE)

1. Kjøretøyer med midlertidige kjennemerker som er innblandet i ulykker som inntreffer mer enn tolv måneder etter utløpsdatoen angitt på de midlertidige kjennemerkene.
2. Militære kjøretøyer underlagt vilkårene i internasjonale avtaler.

FRANKRIKE (og MONACO)

Militære kjøretøyer underlagt vilkårene i internasjonale avtaler.

FINLAND

Kjøretøyer med midlertidige kjennemerker som er innblandet i ulykker som inntreffer mer enn tolv måneder etter utløpsdatoen angitt på de midlertidige kjennemerkene.

DET FORENTE KONGERIKE STORBRITANNIA OG NORD-IRLAND (og KANALØYENE, GIBRALTAR og ISLE OF MAN)

NATO-kjøretøyer underlagt bestemmelsene i London-konvensjonen av 19. juni 1951 og Paris-protokollen av 28. august 1952.

HELLAS

1. Kjøretøyer med midlertidige kjennemerker som er innblandet i ulykker som inntreffer mer enn tolv måneder etter utløpsdatoen angitt på de midlertidige kjennemerkene. (Gjelder for ulykker som inntreffer fra og med 1. oktober 1993).
2. Kjøretøyer som tilhører mellomstatlige organisasjoner (grønne kjennemerker med bokstavene «CD» og «ΔΣ» etterfulgt av registreringsnummeret).

3. Kjøretøyer som tilhører NATOs væpnede styrker og militært og sivilt personell (gule kjennemerker med bokstavene «EA» etterfulgt av registreringsnummeret).
4. Kjøretøyer som tilhører de greske væpnede styrker (kjennemerker med bokstavene «EΣ»).
5. Kjøretøyer som tilhører allierte styrker i Hellas (kjennemerker med bokstavene «AFG»).
6. Kjøretøyer med prøvekjennemerker (hvite kjennemerker med bokstavene «ΔOK» etterfulgt av fire tall, som er registreringsnummeret).

UNGARN

Kjøretøyer med midlertidige kjennemerker som er innblandet i ulykker som inntreffer mer enn tolv måneder etter utløpsdatoen angitt på de midlertidige kjennemerkene.

ITALIA (med SAN MARINO og VATIKANSTATEN)

1. Kjøretøyer med midlertidige kjennemerker som er innblandet i ulykker som inntreffer mer enn tolv måneder etter utløpsdatoen angitt på de midlertidige kjennemerkene.
2. Kjøretøyer som tilhører militære styrker og annet militært og sivilt personell som omfattes av internasjonale avtaler (for eksempel «AFI»-kjennemerker og internasjonale organisasjoner som NATO).
3. Kjøretøyer uten kjennemerker (særlig sykler med hjelpemotor).
4. Landbruksmaskiner (f. eks. landbrukstraktorer, deres tilhengere og alle andre kjøretøyer utformet spesielt for landbruksarbeid).

IRLAND

Kjøretøyer med midlertidige kjennemerker som er innblandet i ulykker som inntreffer mer enn tolv måneder etter utløpsdatoen angitt på de midlertidige kjennemerkene.

ISLAND

Kjøretøyer med midlertidige kjennemerker som er innblandet i ulykker som inntreffer mer enn tolv måneder etter utløpsdatoen angitt på de midlertidige kjennemerkene.

LUXEMBOURG

Kjøretøyer med midlertidige kjennemerker som er innblandet i ulykker som inntreffer mer enn tolv måneder etter utløpsdatoen angitt på de midlertidige kjennemerkene.

NORGE

Kjøretøyer med midlertidige kjennemerker som er innblandet i ulykker som inntreffer mer enn tolv måneder etter utløpsdatoen angitt på de midlertidige kjennemerkene.

NEDERLAND

1. Kjøretøyer med midlertidige kjennemerker som er innblandet i ulykker som inntreffer mer enn tolv måneder etter utløpsdatoen angitt på de midlertidige kjennemerkene. (Gjelder for ulykker som inntreffer fra og med 1. oktober 1993).
2. Private kjøretøyer som tilhører nederlandsk militært personell og deres familier stasjonert i Tyskland.
3. Kjøretøyer som tilhører tysk militært personell stasjonert i Nederland.
4. Kjøretøyer som tilhører personer tilknyttet «Headquarters Allied Forces Central Europe».
5. Tjenestekjøretøyer for NATOs væpnede styrker.

PORTUGAL

1. Landbruksmaskiner og motordrevet mekanisk utstyr som det ikke kreves kjennemerker for i henhold til portugisisk lovgivning.
2. Kjøretøyer som tilhører fremmede stater og internasjonale organisasjoner som Portugal er medlem av (hvite kjennemerker med røde tall og med bokstavene «CD» eller «FM» foran).
3. Kjøretøyer som tilhører den portugisiske stat (svarte kjennemerker med hvite tall og med bokstavene «AM», «AP», «EP», «ME», «MG» eller «MX» foran, avhengig av hvilket statlig departement det gjelder).

SVERIGE

Kjøretøyer med midlertidige kjennemerker som er innblandet i ulykker som inntreffer mer enn tolv måneder etter utløpsdatoen angitt på de midlertidige kjennemerkene.

SLOVAKIA

Kjøretøyer med midlertidige kjennemerker som er innblandet i ulykker som inntreffer mer enn tolv måneder etter utløpsdatoen angitt på de midlertidige kjennemerkene.

SLOVENIA

Kjøretøyer med midlertidige kjennemerker som er innblandet i ulykker som inntreffer mer enn tolv måneder etter utløpsdatoen angitt på de midlertidige kjennemerkene.

*TILLEGG 3***UTSETTELSESKLAUSULER**

FRANKRIKE

Bestemmelsen i artikkel 11 nr. 2 i de interne bestemmelsene får ikke anvendelse på Bureau Central Français før de franske bestemmelsene er endret for å sikre overholdelse, eller det er inngått en avtale om anvendelse.

ITALIA

Bestemmelsen i artikkel 11 nr. 2 i de interne bestemmelsene får ikke anvendelse på Ufficio Centrale Italiano (UCI) før de italienske bestemmelsene er endret, i henhold til gjeldende fellesskapsrett, for å sikre overholdelse.

PORTUGAL

Bestemmelsen i artikkel 11 nr. 2 i de interne bestemmelsene får ikke anvendelse på Gabinete Português de Carta Verde før de portugisiske bestemmelsene er endret, i henhold til gjeldende fellesskapsrett, for å sikre overholdelse.

SVEITS

Bestemmelsen i artikkel 11 nr. 2 i de interne bestemmelsene får ikke anvendelse på Swiss National Bureau of Insurance før de sveitsiske bestemmelsene er endret, i henhold til gjeldende fellesskapsrett, for å sikre overholdelse.
